

۲۲۲۴۶۸۵



## من نجيب محفوظ هستم

برنده‌ی نوبل ۱۹۸۸

www.ketab.ir

تألیف: ابراهیم عبدالعزیز

الاشراف العام: محمد الحسینی

ترجمه:

دکتر مظاهر اسکندر زاده

|                         |                                                                                                          |
|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| سرشناسه                 | : عبدالعزیز، ابراهیم Abd al-Aziz, Ibrahim                                                                |
| عنوان قراردادی          | : انا نجیب محفوظ: سیره حیاہ کاملہ، فارسی                                                                 |
| عنوان و نام پدیدآور     | : من نجیب محفوظ هستم/ تالیف ابراهیم عبدالعزیز؛ الاشراف‌العام محمد الحسینی؛ ترجمه مظاهر اسکندرزاده، ۱۳۵۲- |
| مشخصات نشر              | : تهران: ندای کارآفرین، ۱۴۰۰.                                                                            |
| مشخصات ظاهری            | : ۱۴۳ ص: مصور (بخشی رنگی)؛ ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م.                                                              |
| شابک                    | : 978-600-482-881-9                                                                                      |
| وضعیت فهرست نویسی       | : فیبا                                                                                                   |
| موضوع                   | : محفوظ، نجیب، ۱۹۱۲ - ۲۰۰۶م. -- خاطرات                                                                   |
| موضوع                   | : Mahfuz, Najib -- Diaries                                                                               |
| موضوع                   | : نویسندگان عرب -- مصر -- قرن ۲۰م. -- خاطرات                                                             |
| موضوع                   | : Authors, Arab -- Egypt -- 20th century -- Diaries                                                      |
| شناسه افزوده            | : الحسینی، محمد                                                                                          |
| رده بندی کنگره          | : ۴۸۹۴PJA                                                                                                |
| رده بندی دیویی          | : ۷۳۶/۸۹۲                                                                                                |
| شماره کتابشناسی ملی     | : ۸۴۳۵۴۸۹                                                                                                |
| اطلاعات رکورد کتابشناسی | : غیر                                                                                                    |



تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، نبش کوچه انوری، پلاک ۲۹  
[www.NedayeKarafarin.ir](http://www.NedayeKarafarin.ir) تلفن: ۰۶۶۴۰۲۷۲۲-

### من نجیب محفوظ هستم

#### مظاهر اسکندرزاده

صفحه آرایی و طراحی جلد: گروه گرافیک ندای کارآفرین

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۰ - شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹-۸۸۱-۴۸۲-۶۰۰-۹۷۸- قیمت: ۳۸۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است.

## فهرست مطالب

|          |                                       |
|----------|---------------------------------------|
| ۶.....   | مقدمه‌ی مؤلف                          |
| ۹.....   | ۱۱ دسامبر ۱۹۱۱.....                   |
| ۱۳.....  | ماه رمضان.....                        |
| ۱۷.....  | سفر به قاهره.....                     |
| ۲۱.....  | بهترین اوقات من.....                  |
| ۲۴.....  | مکتب‌خانه.....                        |
| ۲۸.....  | خاطرات انقلابی من.....                |
| ۳۲.....  | مادر مهربانم.....                     |
| ۳۵.....  | علاقه به فوتبال.....                  |
| ۳۸.....  | نقش معلم عربی.....                    |
| ۴۲.....  | علاقه به موسیقی.....                  |
| ۴۴.....  | گرایش فلسفی.....                      |
| ۴۸.....  | "توفیق الحکیم" معلم ما.....           |
| ۵۱.....  | تأثیر عباس محمود العقاد.....          |
| ۵۴.....  | جایزه‌های ادبی.....                   |
| ۶۴.....  | علاقه به شعرسرایی.....                |
| ۶۷.....  | قدرت نویسندگی.....                    |
| ۸۷.....  | ۲۳ یولیو ۱۹۵۲.....                    |
| ۱۰۲..... | ۶ اکتبر ۱۹۷۳.....                     |
| ۱۱۱..... | سینما و آثار سینمایی‌ام.....          |
| ۱۱۸..... | عشق و ازدواج.....                     |
| ۱۳۰..... | دوران پیری و کهولت من.....            |
| ۱۳۷..... | نجیب محفوظ از زبان همسرش.....         |
| ۱۴۲..... | آثار و تألیفات نجیب محفوظ.....        |
| ۱۴۴..... | کتاب‌های منتشرشده از این نویسنده..... |

## مقدمه‌ی مؤلف

"نجیب محفوظ" که شرح داستان زندگی او در ادامہ‌ی این کتاب خواهد آمد، در جهان عرب بسیار شناخته‌شده است شاید نقطه‌ی اوج این شهرت جهانی فراتر از جامعہ‌ی متمدن کنونی مصر، برگردد به جایزه‌ی ادبی نوبل ۱۹۸۸ که او به‌عنوان اولین فرد از جهان عرب به این افتخار بزرگ دست پیدا کرد و پیش از او سابقه نداشته است.

مردی با کوله باری از دانش و تجربه و آثار بسیار متعدد در حوزه‌های مختلف، اما با همه‌ی این وجود به‌رغم بسیاری از محققین آثار او که منتج به حقیقت هم هست، هیچ‌گاه اقدام به نوشتن شرح‌حال خود نکرده است و هیچ کتابی هم به این عنوان در زمره‌ی گنجینه‌ی تألیفات و آثار او یافت نشده است.

قهرمان قصه‌ی ما که بسیار علاقه‌مند بود به تاسی از استاد خویش مرحوم دکتر "طه حسین" و به تقلید از شاهکار ادبی او «الایام» که به فارسی به نام «آن روزها» ترجمه‌شده، اقدام به نوشتن شرح‌حال خود کند و آن را «الاعوام» یعنی «آن سال‌ها» بنامد که متأسفانه هیچ موقع چاپ نشد و فقط اسمی از این کتاب در برخی گفتارهای او موجود است، اما در بین آثار او جامعیت ندارد.

چرا و به چه دلیل از چاپ این کتاب امتناع کرد، باید به دنبال پاسخش که در لابه‌لای تألیفات او گنجانده‌شده، رجوع کرد و آنچه به نظر قانع‌کننده هست گفتار خود اوست که "نجیب" را باید در نوشته‌هایش شناخت، دیگر نوشتن شرح‌حال لزومی ندارد.

مسن‌ترین برنده‌ی جایزه‌ی نوبل در آثارش نمادی از دو دورہ‌ی متمایز بود دوران فراغنه یعنی همان عصر فرعونیان که در داستان «عبث الاقدار» هویتی

ممتاز دارد و قاهره‌ی کنونی که در اثر «القاهره الجدیده» مشخص و نمایان است. آری نجیب قصه‌ی ما قهرمان حکایت از تاریخ کهن و جدید مصر است که سال‌ها پیش در دوران کودکی اخبار و روایات آن را از زبان مادر بی‌سوادش که همنشین زنان کوچه و بازار بود تجربه کرده و به مدد این تجربیات فاخر داستان‌هایی چون «کفاح طیبیه» و «رادوبیس» زاده شدند، بی‌دلیل نیست که او را پیشگام رمان نویسان مدرن عرب و به عقیده‌ی بسیاری از پژوهشگران این وادی «پدر رمان نویسان» جهان معاصر عرب بدانند. اینجاست که این پندار مبدل به حقیقت گشته که او راه رمان نویسان را از نو گشوده است.

به نشانه‌ی تکریم از وی سال ۲۰۱۱ را سال نجیب محفوظ در جهان عرب خواندند و در سال ۲۰۱۹ یعنی دقیقاً ۱۳ سال پس از وفات او در شهر قاهره موزه‌ی نجیب محفوظ برپا کردند. شهری که او راوی آن است و خیلی‌ها آن را قصه‌ی جاوید او می‌دانند، زیرا جایی در قاهره نیست که آثار او چشمک پرانی نکند و خیابانی نیست که نام یکی از کتاب‌های او را به خود اختصاص نداده باشد.

به نقل از روزنامه‌ی الشرق این موزه در محله‌ی جمالیه در مرکز قاهره قرار دارد که با محل تولد او فاصله‌ی زیادی ندارد، از میز تحریر او گرفته تا آخرین پاکت سیگار و دست‌نوشته‌ها و جوایز و آثار و تألیفات از قدیم و جدید در قالب یک کتابخانه که به روی بازدیدکنندگان گشوده شده است، علاوه بر این تمنائی از پیکر بی‌جان او در وسط میدان این شهر به روی علاقه‌مندان لبخند می‌زند که از این مکان پرخطر به سادگی عبور نکنند و آثار این مرد را ره‌توشه‌ی سیاحت و تفرج خود، سوغات کرده و به دیار خویش برده و علاقه‌مندان را مهمان خوان خاطراتش کنند.

اما آنچه که در این مجال در صفحات آتی تقدیم دوستان می‌شود شرح حال فرزانه‌ای از فرزندگان این کره‌ی خاکی و دنیای فانی به عبارتی «سمبل ادبیات

عرب» است، مردی خستگی‌ناپذیر در عرصه‌ی نوشتن و کتابت کردن که در سال ۲۰۰۵ آخرین کتابش را هم به نام «بهشت هفتم» به چاپ رساند، وی در دسامبر همین سال گفته بود که بعد از مرگ شاهد رؤیاهای خوبی خواهد بود به همین دلیل این کتاب را هم نوشت.



فروتنی و خلایقیت و شوخ‌طبعی از ویژگی‌های شخصیتی نجیب محفوظ بود. از تراوشات ذهن، قدرت قلم، نگاه ناقد و نافذ او ۵۵ کتاب، ۳۵ داستان، ۲۲۳ قصه، ۷ نمایشنامه و بالاخره ۲۶ فیلم سینمایی بر جای ماند. وی سرانجام در سال ۲۰۰۶ به دلیل آسیب‌دیدگی ناشی از زمین خوردن در هنگام پیاده‌روی در بیمارستان پلیس قاهره بستری و صبح روز شنبه ۳۰ آگوست در سن ۹۴ سالگی چشم از جهان فروبست و نام و خاطراتش در قالب عکس و تصویر و کتاب به یادگار ماند.

سپس زندگینامه‌ی او به کوشش استاد ابراهیم عبدالعزیز از بین خاطرات و گفتار و نوشتار و مصاحبه‌های او با دانشجویان و دوستان و آشنایان و نزدیکان تحت مجموعه‌ای به نام «انا نجیب محفوظ» جمع‌آوری شد که توسط انجمن «سور الازبکیه» تقدیم علاقه‌مندان شد، به فراخور توانایی خود تصمیم گرفتیم این مجموعه گفتارها را به نام «من نجیب محفوظ هشتم» به فارسی ترجمه نمایم.

مظاهر اسکندرزاده

۱۴۰۰/۱/۴